

Socialministers Udtalelser ved Forelæggelsen her i Tinget, hvor han sagde, at Socialdemokratiet helst saa, at Lederen af en Virksomhed var en valgt Leder med Ansvar overfor dem, der havde valgt ham, ser man Tendensen; thi det er ganske klart, at naar en Mand skal vælges af dem, han skal lede, vil det sige, at han kommer i Afhængighed af dem. Det vilde komme til at se meget daarligt ud for den danske Industri, hvis den Tanke skulde blive ført ud i Livet. Alt, hvad der hedder Ledelse i en Virksomhed, vilde blive fuldstændigt bortelimeret, og det vilde i allerhøjeste Grad gaa ud over Industriens Stade her i Landet.

I § 5, 3die Stykke, træffer vi igen en Bestemmelse, som giver Funktionærerne noget med den ene Haand og tager det med den anden. Der staar: „Varetagelsen af Sager, som kun er af Interesse for en eller flere enkelte Grupper af Arbejderne (Funktionærer . . .), kan af Bedriftsraadet overdrages til særlige, af Raadet blandt eller udenfor dets Medlemmer udpegede Repræsentanter for disse Grupper“. Der har man atter dette ubestemte, vage „kan“; der staar ikke „skal“, og det vil altsaa i Praksis sige, at der vil ikke blive overgivet Sager, som har Interesse for disse bestemte Grupper, til Repræsentanter for disse.

En saadan Form for Repræsentation har Funktionærerne ingen Interesse i. Hvis det virkelig havde været Ministeriets Mening med Indførelsen af disse Bedriftsraad at skabe et Sted, hvor bl. a. Uoverensstemmelser mellem de forskellige Grupper kunde blive udjævnet, havde det været ganske naturligt, at man uanset disse forskellige Grupper Medlemsantal havde givet dem Repræsentation i Raadet; men saaledes som Forslaget er forelagt, kan jeg ikke se, at Bedriftsraadene med Hensyn til dette Spørgsmaal vil faa nogen praktisk Betydning. Der vil blive afholdt en hel Del Møder, hvor forskellige Forhold vil komme til Drøftelse, hvor der ikke vil opnaas Enighed; og den Part, som kommer ind i disse Bedriftsraad uden Forudsætninger for at forstaa de forskellige Forhold, som er til Stede med Hensyn til Ledelsen af en saadan Virksomhed, vil snart komme til Klarhed over, at eet er et Kompas at forstaa, et andet Skib at føre.

Den højtærede Socialminister fremtryllede ved sin Fremsættelse af Lovforslaget et Billede af det ensformige Arbejde, som den moderne Industri byder Arbejderne, og han illustrerede det med et Eksempel hentet fra den amerikanske Urindustri — jeg tror, det særede Medlem Hr. Drachmann har

nævnt det —, hvor der fandtes Arbejdere, som kun havde den Opgave at bore et Hul i en lille Fjeder. Mon den højtærede Minister nu tror, at Indførelsen af Bedriftsraad vil gøre et saadant Arbejde mere interessant? Mon Arbejderne vil faa større Interesse for sit Arbejde, fordi han ved, at der sidder nogle af hans Kammerater i Bedriftsraadet? Eller tror den højtærede Socialminister ikke, at det, der i Virkeligheden vil interessere den paagældende Arbejder, er dette, om han kan faa højere Løn? Jeg tror for mit Vedkommende, at det er det, der i første Række interesserer ham, og det viser sig jo da ogsaa af de Udtalelser, som er fremsat bl. a. af den højtærede Socialminister, at det, som disse Bedriftsraad i første Række skal tage Sigte paa, netop er dette at faa Indseende med Virksomhedernes økonomiske Situation, saaledes at man ud fra dette Kendskab kan stille sine Krav om højere Løn.

Men om man derved skaber bedre Forhold i Virkeligheden, stiller jeg mig meget tvivlende overfor, og jeg kan ikke tiltræde det skønne Haab, som den højtærede Socialminister nærede, da han sagde, at hvis Bedriftsraadene indførtes, vilde Arbejderne faa Adgang til et saadant Indseende i Bedriften, at de, naar de stillede deres Krav, ogsaa vilde vide, hvad Virksomheden kastede af sig. Enhver, som kender noget til disse Forhold, vil være ganske klar over, at selv om et Par enkelte Repræsentanter kender de økonomiske Forhold, vil dette ikke afholde den store Del af Arbejderne fra at stille Krav. Jeg gad nok se den eller de Repræsentanter, som kom og fortalte deres Medarbejdere: Ja, nu har vi undersøgt Forholdene, og vi ved, at denne Virksomhed kan ikke bære større Udgifter, end den har. De Repræsentanter vilde sikkert hurtigt blive afløst af andre.

Jeg har fra det praktiske Liv et Eksempel, som beviser dette. I en stor søfarende Organisation stillede man for nogle Aar tilbage et Krav til et stort Rederi om højere Løn, og Rederiet tilkaldte et Par Repræsentanter for de paagældende Funktionærer og forelagde dem alle Regnskaberne; de fik alle Oplysninger og kunde sætte sig ind i de forskellige Forhold, og de kom saa tilbage til deres Kolleger og erklærede, at som Forholdene laa, betalte dette Selskab højere Lønninger end andre Selskaber. Men hvis man tror, at dette skabte Tilfredshed og medførte, at de paagældende Medlemmer ikke stillede deres Krav, saa tror man fejl. Resultatet blev, at man faldt over disse to Repræsentanter,